

APSTIPRINĀTS
ar Krustpils novada pašvaldības domes
2019.gada 24.aprīļa lēmumu
(sēdes protokols Nr. 5., 7.punkts)

Krustpils pagasta bibliotēkas Attīstības plāns 2019. - 2023. gadam

1. Ievads

Krustpils pagasta bibliotēkas Attīstības plāns 2019.-2023.gadam ir vidēja termiņa plānošanas dokuments, kura nolūks ir noteikt bibliotēkas darbības un attīstības mērķus, uzdevumus un rīcības virzienus nākamajam piecu gadu periodam.

Dokumentā analizēta esošā situācija, bibliotēku sfēras pilnvarojums un organizatoriskais modelis. Definēta bibliotēku misija, prioritārie darbības mērķi, izvirzīti uzdevumi to sasniegšanai, fiksēti bibliotēku nozares pamatprincipi, iestrādāti rīcības virzieni mērķu un uzdevumu sasniegšanai.

Bibliotēkas misija:

Būt par informācijas, izglītības, kultūras, sabiedriskās saskarsmes un mūžizglītības balstu pagasta iedzīvotājiem. Lai visas lietotāju grupas pēc iespējas vairāk apmeklētu bibliotēku un iegūtās zināšanas nestu garīgu, intelektuālu, ekonomisku un sociālu labumu.

Bibliotēkas mērķi:

1. Nodrošināt daudzveidīgu resursu un pakalpojumu piedāvājumu,
2. Attīstīt bibliotēkas tehnoloģisko aprīkojumu,
3. Rūpēties par kultūras mantojuma saglabāšanu,
4. Nodrošināt mūžizglītības iespējas visiem sabiedrības locekļiem,
5. Saglabāt interesi par grāmatu un veicināt lasīšanu bērnu un jauniešu vidū,
6. Nodrošināt radošu brīvā laika izmantošanu pašizglītībai,
7. Būt par sociālās saskarsmes centru.

2. Informatīvā daļa. Bibliotēkas darbības raksturojums un analīze

2.1. Darbības pilnvarojums

Krustpils pagasta bibliotēka (turpmāk tekstā – Bibliotēka) ir Krustpils novada Krustpils pagasta pārvaldes kultūras, izglītības un informācijas iestāde, kas Bibliotēku likumā noteiktā kārtībā reģistrēta Latvijas Republikas Kultūras ministrijā Nr. 2354 2004. gada 17. augustā. Tās darbība tiek organizēta tā, lai iestāde atbilstu modernas, uz klientu orientētas bibliotēkas statusam ar plašu informācijas pieejamības klāstu un iespieddarbu krājumu, kas veicina kultūrmantojuma pieejamību, sabiedrības iesaistīšanu tālākizglītības procesā, informācijas tehnoloģiju apguvi un izmantošanu.

Tā ir vienīgā publiskā bibliotēka pagastā.

Bibliotēkas darbības pamats ir Krustpils novada pašvaldības apstiprināts Nolikums un Bibliotēkas lietošanas noteikumi, kas nosaka bibliotēkas uzdevumus, pienākumus un tiesības.

Krustpils pagasta bibliotēka savā darbībā ievēro Bibliotēku likumu, MK noteikumus, citus normatīvos aktus, Krustpils novada domes lēmumus un rīkojumus, kā arī šo normatīvo aktu grozījumus, labojumus un papildinājumus.

Krustpils pagasta bibliotēka ir atkārtoti akreditēta 2014. gada 15. oktobrī kā vietējās nozīmes bibliotēkas. Akreditācijas apliecība 302A.

Lai iekļautos kopējā Krustpils novada attīstības redzējumā, Bibliotēkas attīstības plāns, veidots saskaņā ar Krustpils novada esošo attīstības programmu un galvenās attīstības prioritātes tiks iekļautas, veidojot jauno Krustpils novada attīstības programmu 2020.-2026.gadam.

2.2. Pašreizējās situācijas raksturojums

Krustpils pagasts atrodas Krustpils novada rietumdaļā, robežojas ar Variešu pagastu, Pļaviņu novada Aiviekstes pagastu un Pļaviņu pilsētu, Jēkabpils pilsētu, Salas novada Salas un Sēlpils pagastu.

Pagasta teritorija ir 8612 ha. Pagasta centrā šobrīd atrodas pagasta pārvalde, kultūras nams, bibliotēka un sporta zāle. Izglītības programmu realizē Krustpils pamatskola, kura 150 gadu jubileju svin 2018./2019. mācību gadā. Skola atrodas Jēkabpilī. Krustpils pagastā dzīvo 957 dažādu tautību iedzīvotāji.

2017. gadā bibliotēkas sniegtās iespējas izmantoja 384 iedzīvotāji, kas pārsvarā ir pagasta iedzīvotāji.

Tabula “Krājuma rādītāji”

	2016	2017	2018
Jaunieguvumi	794	861	863
<i>t. sk. grāmatas</i>	220	222	227
<i>t. sk. latviešu daiļliteratūra</i>	63	62	73
<i>t. sk. bērniem</i>	57	50	33
Izslēgtie dokumenti	726	588	768
Krājuma kopskaits	7338	6933	7028
t.sk. grāmatas	5523	5094	5179
t. sk. periodiskie izdevumi	1788	1839	1849
Grāmatu krājuma apgrozība	0.72	0.60	0.65
Periodisko izdevumu apgrozība	2.51	2.03	1.91

Tabula "Bibliotēkas pamatrādītāji"

	2016	2017	2018
Lietotāju skaits	433	384	335
<i>t. sk. bērni</i>	115	75	74
Bibliotēkas apmeklējums	6835	6182	5163
<i>t. sk. bērni</i>	4156	3247	2441
Izsniegums kopā	8493	7203	6925
<i>t. sk. grāmatas</i>	3990	3468	3392
<i>t. sk. periodiskie izdevumi</i>	4503	3735	3533
<i>t. sk. bērniem</i>	2096	883	878
Lietotāji % no iedz. skaita apkalpes zonā	45%	40%	38%
Iedzīvotāju skaits	957	955	862

2.3. Bibliotēkas personāls

Darbs tiek veikts pamatojoties uz Krustpils novada pašvaldības izpilddirektora apstiprinātiem darbinieku amata aprakstiem.

Pavisam bibliotēkā strādā 2 darbinieki ar izglītību citā jomā. Abi darbinieki 2017. gadā beiguši mācības LNB 240 stundu programmā "Informācijas un bibliotēku zinību pamati".

Jauno un aktuālo informāciju bibliotēkārājā darbā iegūst, piedaloties Jēkabpils GB un Krustpils novada bibliotēku koordinators organizētajos darba semināros, pieredzes apmaiņas braucienos,ursos.

2.4. Finansējums

Finansējums tiek piešķirts atbilstoši bibliotēkas uzdevumiem – grāmatu, periodikas iegādei, datortehnikas iegādei, interneta pieslēgumam, inventāra iegādei. Piešķirtie budžeta līdzekļi nodrošina bibliotēkas pamatfunkciju veikšanu un attīstību, atbilst tās mērķiem.

Tabula "Bibliotēkas finansiālais nodrošinājums"

	2016	2017	2018
Kopā (EUR)	25909	33003	36559
Pašvaldības finansējums	25891	32989	36545
Citi ieņēmumi:	18	14	14
<i>t. sk. maksas pakalpojumi</i>	18	14	14

Krājuma komplektēšanai atvēlētie līdzekļi sadalīti: 2/3 grāmatām, 1/3 periodikai.

Tabula "Krājuma komplektēšanas finansiālais nodrošinājums"

	2016	2017	2018
Finansējums krājuma komplektēšanai	2741	2799	2947
<i>t. sk. pašvaldības finansējums</i>	2741	2799	2947
grāmatām	1737	1778	1992
<i>t. sk. bērnu grāmatām</i>	397	322	391
periodiskajiem izdevumiem	1004	1021	956
Finansējums krājumam uz 1 iedz. apkalpes zonā	2.86	2.93	3.42

2.5. Bibliotēkas infrastruktūra

Bibliotēka atrodas Krustpils pagasta centrā Spungēnos. Pēc veiktajiem remontiem bibliotēkai ir 145 m² liela platība. Atsevišķi izdalīts grāmatu fonds gan pieaugušajiem, gan bērniem, arī preses izvietojšanai un datoriem ir atvēlēta sava zona, ir svinību zāle. Kopā ir 43 lietotāju vietas. Bibliotēka ir pieejama cilvēkiem ar īpašām vajadzībām. Telpu stāvoklis ir labs, tās ir gaišas, siltas un mājīgas.

Tabula "Bibliotēkas iekārtas un aprīkojums"

	Darbiniekiem (skaits)	Lietotājiem (skaits)	Vērtējums (teicams/labs/ apmierinošs/neapmierinošs)
Datori	2	7	Labs, 1-10 gadi
Multifunkcionālās iekārtas	1		Labs, 3gadi
Printeri	1		Labs, 7gadi

3. Stratēģiskā daļa

3.2. Bibliotēkas darbības pamatprincipi:

- Bibliotēka nodrošina brīvu piekļuvi informācijas, izglītības un atpūtas materiāliem, elektroniskajiem resursiem, neatkarīgi no cilvēka sociālā un mantiskā stāvokļa.
- Bibliotēka aizsargā katras personas – bibliotēkas pakalpojumu saņēmēja tiesības uz privātumu.
- Bibliotēka palīdz visām paaudzēm mācīties un attīstīties, nodrošinot informācijas tehnoloģijas, kas ļauj piekļūt informācijas resursiem, e-pakalpojumiem un virtuālajiem komunikāciju kanāliem.
- Bibliotēka ir drošs un stabils sadarbības partneris izglītības un kultūras iestādēm.

3.3. SVID analīze

Apzinot un analizējot situāciju, veikta iekšējās un ārējās vides izvērtēšana, noteiktas stiprās un vājās puses, identificētas iespējas un draudi.

STIPRAS PUSES	VĀJAS PUSES
Bibliotēka reģistrēta LR Bibliotēku reģistrā, ir akreditēta;	Samazinājies iedzīvotāju skaits;
Bibliotēkai piemērota atrašanās vieta – pagasta centrs;	Skola neatrodas pagasta teritorijā;
Sakārtotas īpašumtiesības - ēka ar tai pieguļošo teritoriju atrodas pašvaldības īpašumā;	Nav pirmsskolas izglītības iestādes;
Sadarbība ar pašvaldību, Krustpils pagasta pārvaldi, kultūras namu, JGB, novada un Jēkabpils reģiona bibliotēkām;	IT strauja novecošanās, neatbilstība mūsdienu prasībām;
Sakārtota darba vide, mūsdienu prasībām atbilstoši darba apstākļi darbiniekiem;	Interneta piegādes traucējumi, bieži lēns internets;

Regulāra materiālās bāzes pilnveidošana	Inovatīvu risinājumu trūkums jaunatnes piesaistei.
Patstāvīgs interneta pieslēgums, 7 datori, WI-FI;	
BIS Alise pielietojums un iespējas: automatizēti darba procesi, attālināti pakalpojumi lietotājiem;	
Bibliotēkas pakalpojumu pieejamība iedzīvotājiem ar īpašām vajadzībām, ar bērnu ratiņiem;	
Profesionāls, laipns un atsaucīgs personāls.	
IESPĒJAS	DRAUDI
Pilnveidot klientu servisu, veicot kvalitatīvu esošo un potenciālo lietotāju interešu pētīšanu;	Iedzīvotāju skaita tālāka samazināšanās;
Digitālu novadpētniecības kolekciju izveide un publiskošana;	Strauji pieaugot IT attīstībai mājsaimniecībās, mazinās interneta lietotāju skaits bibliotēkā;
Izmantot netradicionālu pieeju darbam un lasītāju piesaiste;	Jaunu, modernāku tehnoloģiju strauja attīstība, kuru ieviešana bibliotēkā kavējas, ierobežotu finansiālu iespēju dēļ;
Dažādu fondu un projektu finansējuma piesaiste;	Daļai no sabiedrības nav izpratnes par mūsdienu bibliotēkas funkcijām un piedāvātajām iespējām;
Sadarbība ar citām bibliotēkām;	Pašvaldību apvienošana, centralizācija, finansiālo līdzekļu samazināšanās;
Kvalifikācijas celšana bibliotēkas darbiniekam, profesionālā izaugsme.	Satiksmes reisu atcelšana un ceļu stāvokļa pasliktināšanās.

3.4. Bibliotēkas stratēģiskie mērķi un uzdevumi:

1. Attīstīt bibliotēku par vietu mūžizglītībai un pašmācībai, atbalstot un nodrošinot visa vecuma cilvēkiem iespēju izglītoties, uzlabot dzīvi ar informācijas palīdzību, jaunām zināšanām un prasmēm.

2. Nodrošināt, lai bibliotēka ar savu darbību attīstītu sabiedrībā interesi par grāmatu, veicinot lasīšanu un informācijpratību bērnu un jauniešu vidū, kā arī nodrošinot kvalitatīvas brīvā laika pavadīšanas iespējas visa vecuma cilvēkiem.

3. Aktualizēt un veicināt novadpētniecības materiālu pieejamību, uzsākot darbu pie novadpētniecības materiālu digitalizācijas un papildināšanas.

4. Pilnveidot klientu apkalpošanas servisu, attīstot jaunus pakalpojumus, attīstot attālinātu lietotāju iespēju meklēt informāciju, pasūtīt, iestāties rindā, pagarināt lietošanas termiņu.

5. Uzlabot bibliotēkas tehnoloģisko aprīkojumu, to pakāpeniski nomainot ar jaunākās paaudzes aprīkojumu.

6. Attīstīt darbinieku kompetences, paaugstinot viņu kvalifikāciju.

4. Rīcības plāns

Uzdevumi	Plānotie rezultāti	Izpildes laiks	Finanšu avots
Pilnveidot klientu apkalpošanas servisu	Noskaidrotas iedzīvotāju un klientu vajadzības un intereses, veidojot iedzīvotāju un bibliotēkas lietotāju aptaujas	2019.-2020.	Pašvaldība
Bibliotēkas infrastruktūras sakārtošana	Telpu labiekārtošana	2019.-2023.	Pašvaldība
Veicināt sabiedrībā interesi par grāmatu	Akcentēta grāmata kā pastāvīga vērtība un nozīmīgs informācijas nesējs, izcelta grāmatu lasīšana kā izglītotas sabiedrības tradīcija	2019.-2023.	Pašvaldība
Attīstīt bibliotēku par vietu mūžizglītbai un pašmācībai	Krājuma papildināšana formālās un neformālās izglītības atbalstam, kursu organizēšana	2019.-2023.	Pašvaldība, NVO
Attīstīt bibliotēku kā nozīmīgu sabiedrības saskarsmes centru	Bibliotēkas kā interešu grupu tikšanās vietas veidošana, Izglītojošu pasākumu organizēšana	2019.-2023.	Pašvaldība NVO
Sadarbības tīkls, partneri	Bibliotēku sadarbība un attīstība bibliotēku sistēmas reģionālajā līmenī, sadarbība ar NVO	2019.-2023.	Pašvaldība, NVO
Personāla attīstība	Regulāra bibliotēku darbinieku apmācība par bibliotēku darbam aktuāliem jautājumiem	2019.-2023.	Pašvaldība

Bibliotēkas vadītāja

S. Lazdiņa